

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/27/2025
Identifikačné číslo spisu:	7817208965
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7817208965.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcov 1/ D. L., narodeného X. L. XXXX, trvale bytom J. XX, J., 2/ D. F. B., narodeného XX. T. XXXX, trvale bytom X. XXX/X, J., 3/ P. E., narodeného XX. G. XXXX, trvale bytom H. XXX, J., 4/ P. F. E., X., narodeného X. T. XXXX, trvale bytom Q. XXX, J., 5/ T. V., narodeného XX. G. XXXX, trvale bytom J. XX, J., 6/ I. B., narodenej XX. T. XXXX, trvale bytom J. XX, J., 7/ F. V., narodenej X. P. XXXX, trvale bytom J. XX, J., spoločne zastúpených JUDr. Ondrejom Zacharom, advokátom, so sídlom 1. mája 1018/81, Liptovský Mikuláš, proti žalovanému Podielnícke družstvo Gočaltovo, so sídlom Kunova Teplica 210, Kunova Teplica, IČO: 36 183 512, zastúpenému JUDr. Jánom Dorkinom, advokátom, so sídlom Železničná 257/19, Revúca, o vyslovenie neplatnosti uznesenia výročnej členskej schôdze, o dovolaní žalobcov 1/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/44/2024-387 z 24. októbra 2024, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcov 1/ a 3/ o d m i e t a.

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcom 1/ a 3/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 10Cb/8/2017-296 z 5. októbra 2023 (ďalej aj „rozsudok súdu prvej inštancie“) vo výroku I. vyslovil, že všetky prijaté uznesenia výročnej členskej schôdze Podielníckeho družstva Gočaltovo, Kunova Teplica č. 210, Kunova Teplica, IČO: 36 183 512, zapísaného v Obchodnom registri Okresného súdu Košice I., oddiel: Dr. vložka č. 1264/V, konanej v kultúrnom dome v Kunovej Teplici dňa 30. júna 2017, resp. uznesenie z výročnej členskej schôdze Podielníckeho družstva Gočaltovo, Kunova Teplica č. 210, Kunova Teplica, IČO: 36 183 512, zapísaného v Obchodnom registri Okresného súdu Košice I., oddiel: Dr. vložka č. 1264/V, konanej v kultúrnom dome v Kunovej Teplici dňa 30. júna 2017, ktorým výročná

členská schôdza schválila: mandátovú komisiu, návrhovú komisiu, volebnú komisiu, zapisovateľa a overovateľov zápisnice, výročnú správu za rok 2016, účtovnú závierku za rok 2016, podnikateľský zámer na rok 2017, vykázaný zisk vo výške 169 860,53 eura, preúčtovať 85 % na neuhradenú stratu minulých rokov - 144 381,45 eura, 10 % do nedeliteľného fondu - 16 986,05 eura, 5 % do sociálneho fondu - 8 493,03 eura, audítora AUDIT-POL, s.r.o. Košice; ktorým výročná členská schôdza vzala na vedomie: auditorskú správu za rok 2016, správu kontrolnej komisie za rok 2016, zánik funkcie členov kontrolnej komisie p. H. T., p. P. A.Á. a ktorým výročná členská schôdza zvolila nových členov kontrolnej komisie: p. P. Č., J. XX, p. P. Š., Š., F. F. XX a ako náhradníka p. Q. G., U.H. XX, sú neplatné. Výrokom II. rozsudku prvoinštančný súd žalobu žalobcov 1/, 3/ a 7/ zamietol a vo výroku III. rozsudku zastavil konanie o žalobe žalobkyne 6/ a nepriznal trovy konania vo vzťahu medzi žalobkyňou 6/ a žalovaným. Súd prvej inštancie výrokom IV. rozsudku priznal žalobcom 2/, 4/ a 5/ voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100 % a vo výroku V. rozsudku priznal žalovanému voči žalobcom 1/, 3/ a 7/ právo na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobcovia 1/ až 7/ sa domáhali vydania rozhodnutia v znení uvedenom vo výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie. Poukázali pri tom na výročnú členskú schôdzu žalovaného konanú dňa 30. júna 2017 v Kultúrnom dome v Kunovej Teplici, v nadväznosti na ktorú žalobcovia 1/ až 7/ podaniami z 25. júla 2017, resp. 26. júla 2017 oznámili predstavenstvu žalovaného námietky voči všetkým prijatým uzneseniam výročnej členskej schôdze z 30. júna 2017 považujúc namietané uznesenia za rozporné s právnymi predpismi a stanovami družstva. Žalobcovia 1/ až 7/ tvrdili, že ako členovia družstva splnili všetky zákonné požiadavky a sú aktívne legitimovaní na podanie žaloby. Rozpor s právnymi predpismi a so stanovami videli v tom, že na členskej schôdzi neboli predložené doklady (hlavná kniha spolu s účtovnými dokladmi žalovaného za rok 2016), z ktorých by bolo možné overiť údaje a výsledky hospodárenia za rok 2016. Navyše, účtovná závierka za rok 2016 nebola k dispozícii členom pred konaním výročnej členskej schôdzy a uznesenie na schôdzi bolo prijímané k viacerým bodom spoločne, čo je v rozpore so zákonným postupom. Ďalej poukazovali na nesprávne údaje v účtovnej závierke aj za rok 2014 a 2015, ktoré ovplyvnili aj účtovnú závierku za rok 2016, pričom námietky sa týkali odpisov dlhodobého hmotného majetku, pohľadávok, rezervy na odchodné, odloženej dane z príjmu, nákladov družstva, daňovo neuznaných nákladov a zverejňovania obchodov so spriaznenými stranami. Žalobcovia 1/ až 7/ taktiež namietali spôsob hlasovania o schvaľovaní správy o výsledku hospodárenia, keďže uznesenie na výročnej členskej schôdzi bolo prečítané a prijímané na záver hromadne. Napriek zvoleniu revíznej, návrhovej, volebnej a mandátovej komisie, tieto reálne kontroly ani nevykonali. Členská schôdza, konaná dňa 30. júna 2017, podľa nich nebola riadne zvolaná, nebola uznášaniaschopná a nebol na nej daný potrebný súhlas väčšiny členov, keďže žalovaný v rozpore so zákonom a stanovami na ňu nepozval viacerých členov, vrátane žalobcov 1/, 2/, 3/, 6/ a 7/, ktorá skutočnosť má sama o sebe za následok neplatnosť uznesení na nej prijatých. V neposlednom rade žalobcovia 1/ až 7/ namietali účasť a hlasovanie právnickej osoby LUTEUS s. r. o., Banská Bystrica, keďže nehlasovala prostredníctvom oprávnenej osoby a nemohlo jej ani vzniknúť členstvo u žalovaného s deklarovaným počtom hlasov pre absolútnu neplatnosť právneho úkonu a rozpor s právnymi predpismi a stanovami družstva.

3. Súd prvej inštancie ustálil, že predmetom konania bolo rozhodnúť o žalobe žalobcov 1/ až 7/ o určenie neplatnosti všetkých uznesení výročnej členskej schôdzy žalovaného konanej dňa 30. júna 2017. Žaloba bola odôvodnená tým, že neboli splnené formálne náležitosti na platnosť uznesení členskej schôdzy, nakoľko na členskú schôdzu neboli riadne pozvaní členovia a naviac podľa žalobcov 1/ až 7/ boli porušené ďalšie právne predpisy a stanovy družstva ohľadom účtovníctva a členstva právnickej osoby LUTEUS, s. r. o. Banská Bystrica u žalovaného. Po späťvzatí žaloby žalobkyňou 6/ ostal nárok uplatnený u žalobcov 1/ až 5/ a 7/. Pre posúdenie základu predmetu sporu bolo podstatné, či výročná členská schôdza bola riadne zvolaná, pričom prvoinštančný súd dospel k záveru, že výročná členská schôdza žalovaného konaná dňa 30. júna 2017 nebola riadne zvolaná, keďže žalobca 2/ na ňu nebol pozvaný, čo mu znemožnilo realizovať jeho členské práva.

4. Po právnej stránke súd prvej inštancie spor posúdil podľa ustanovení § 227 ods. 1, 2 a 5, § 228, § 238 ods. 1 a 3, § 239 ods. 2 a § 242 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších

predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“). S poukazom na uvedené ustanovenia súd prvej inštancie uviedol, že členská schôdza je spôsobilá uznávať sa, ak bola riadne zvolaná, pričom zákon explicitne nevymedzuje pojem riadne zvolanie orgánu. Pod pojmom riadne zvolanie orgánu je potrebné rozumieť zvolanie orgánu v súlade so zákonom a stanovami. Otázka zvolania členskej schôdze je v prejednávanej veci upravená zákonom, konkrétne § 239 ods. 2 Obchodného zákonníka tak, že zvolanie členskej schôdze sa musí členom oznámiť spôsobom určeným stanovami. V zmysle čl. VIII. bod 3 písm. c) stanov, pozvánka na členskú schôdzu družstva musí byť členovi družstva odoslaná najmenej 15 dní pred dňom jej konania a musí v nej byť uvedené miesto konania členskej schôdze, program rokovania a podpis predsedu predstavenstva. Pre záver o riadnom zvolaní výročnej členskej schôdze bolo preto potrebné ustáliť, či na konanie výročnej členskej schôdze dňa 30. júna 2017 boli pozvaní všetci členovia družstva a keďže na konanie výročnej členskej schôdze nebol riadne pozvaný žalobca 2/, výročná členská schôdza konaná dňa 30. júna 2017 nebola riadne zvolaná. Uvedené stanovisko bolo prijaté v konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9C/60/2016 v spojení s rozhodnutím odvolacieho a dovolacieho súdu.

5. V prípade žalobcov 4/ a 5/ nebolo sporné, že sú členovia žalovaného, že boli riadne pozvaní na výročnú členskú schôdzu a že sa jej aj zúčastnili. Spornou ostala otázka členstva žalobcov 1/, 3/ a 7/ v družstve, ktorí tvrdili, že ich členstvo vzniklo na základe prihlášky a neodvodili ho od členstva svojich právnych predchodcov (obaja rodičia žalobcu 1/, matka žalobcu 3/), ale od ich individuálneho úkonu, prihlásenia sa o členstvo v družstve. Žalovaný v priebehu konania predložil zoznam členov družstva aktuálny ku dňu 30. decembra 2015, z ktorého vyplynulo, že žalobcovia 1/, 2/, 3/ a 7/ nie sú evidovaní ako členovia družstva. Aj napriek skutočnosti, že žalobca 2/ nebol vedený v zozname členov družstva ku dňu 30. decembra 2015, nepredložil prihlášku do družstva, písomné potvrdenie predstavenstva o prijatí za člena a ani žiadne iné dôkazy preukazujúce vznik jeho členstva, prvoinštančný súd zaujal názor, že v prípade žalobcu 2/ bolo dôvodné považovať ho za člena družstva. Tento záver prvoinštančný súd odvodil nie z tej skutočnosti, že bol pozývaný na členské schôdze v rokoch 2008 príp. 2014, ale zo skutočnosti, že podľa úplného výpisu žalovaného z Obchodného registra bol v období od 6. júna 2008 do 25. apríla 2014 členom predstavenstva družstva. Ak by žalobca 2/ nebol členom družstva tak, ako to tvrdí žalovaný, nemohol by byť zvolený za člena predstavenstva, pretože v prípade, ak by žalobca 2/ nebol členom družstva a zároveň by bol zvolený za člena predstavenstva, žalovaný by konal v rozpore s § 238 ods. 1 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého do orgánov družstva môžu byť volení len členovia družstva. Zároveň by táto skutočnosť zakladala porušenie čl. XV. Bod 9 stanov. Z uvedeného dôvodu, aj napriek tomu, že žalobca 2/ neosvedčil svoje členstvo v družstve potvrdením o prijatí za člena družstva, vychádzajúc z úplného výpisu žalovaného z obchodného registra možno vyvodiť záver o členstve žalobcu 2/ v družstve a teda, že žalobca 2/ preukázal svoju aktívnu legitímáciu v predmetnom spore. Nakoľko žalobca 2/ ako člen družstva nebol pozvaný na výročnú členskú schôdzu konanú dňa 30. júna 2017 spôsobom stanoveným v § 239 ods. 2 Obchodného zákonníka a čl. VIII. Bod 3 písm. c) stanov, žalobcovi 2/ bolo znemožnené realizovať jeho členské práva, v dôsledku čoho výročná členská schôdza, konaná dňa 30. júna 2017, nebola riadne zvolaná a uznesenia prijaté na tejto náhradnej členskej schôdzi sú neplatné v zmysle § 238 ods. 3 Obchodného zákonníka.

6. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobcovia 1/, 3/ a 7/ síce tvrdili, že ich členstvo u žalovaného vzniklo z vlastného podnetu, na základe žiadosti o členstvo v družstve a so súhlasom predstavenstva, avšak listinné dôkazy súvisiace so vznikom ich členstva nepredložili. Ustanovenie § 242 Obchodného zákonníka viaže právo domáhať sa vyslovenia neplatnosti uznesenia členskej schôdze iba na návrh člena, pokiaľ je uznesenie v rozpore s právnymi predpismi alebo stanovami družstva, a preto, aby mohol súd rozhodnúť o takejto žalobe, musia byť preukázateľne splnené hmotnoprávne predpoklady, a to, že žalobca je členom družstva a v zákonom stanovenej lehote uplatnil námietku buď zaprotokolovaním priamo na členskej schôdzi, ktorá uznesenie prijala, alebo oznámením predstavenstvu do jedného mesiaca od konania tejto schôdze. Breme tvrdenia a predloženia dôkazu ohľadom preukázania členstva žalobcov 1/, 3/ a 7/ v družstve tak zaťažovalo práve ich. Žalobcovia 1/, 3/ a 7/ však ani neuviedli, kedy presne sa mali stať členmi družstva, nepredložili žiadosť o prijatie za člena družstva alebo rozhodnutie predstavenstva o prijatí za člena družstva a rovnako nepreukázali, že vložili základný členský vklad. Tieto dôkazy považoval súd prvej inštancie za tak zásadné, že by nimi mal disponovať každý člen

družstva nielen počas trvania členstva, ale aj po zániku jeho členstva v družstve. Prvoinštančný súd preto skonštatoval, že žalobcovia 1/, 3/ a 7/ neunesli dôkazné bremeno ohľadom preukázania ich členstva v družstve, ktoré zakladá právo členov družstva podať návrh na vyslovenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze, pričom samotná skutočnosť, že boli pozývaní na členské schôdze v roku 2007, či 2008, nie je dôkazom o ich členstve v družstve. Súd prvej inštancie zhrnul, že aj keby žalované družstvo viedlo nesprávnu evidenciu členov družstva, zaťažuje domnelých členov družstva, aby listinami, ktorými by mali disponovať, družstvu preukázali, že jeho členmi sú. Nakoľko žalobcovia 1/, 3/ a 7/ nepreukázali svoje členstvo v družstve, neboli oprávnení napadnúť uznesenia prijaté na výročnej členskej schôdzi žalovaného družstva žalobou o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze podľa § 242 Obchodného zákonníka, ktoré právo patrí výlučne členom družstva.

7. Námietku žalobcov 1/ až 7/, že žalovaný uznal aktívnu legitímáciu žalobcu 1/ v konaní vedenom na totožnom prvostupňovom súde pod sp. zn. 4Cb/23/2015, a preto ju má uznať aj v tomto konaní, súd vyhodnotil ako nedôvodnú, keďže aktívnu legitímáciu žalobcov musí súd zisťovať osobitne v každom konaní. Navyše, v odkazovanom konaní žalovaný po celý čas neuznával aktívnu legitímáciu žalobcu 1/, avšak kvôli uznaniu nároku z iných dôvodov táto sporná skutočnosť ďalej nebola relevantná, a preto nemožno zovšeobecniť, že by žalovaný uznal členstvo žalobcu 1/ v odkazovanom konaní a v tomto konaní by ho bezdôvodne popieral.

8. Prvoinštančný súd nevyhovел žalobcom 1/ až 7/ a nevykonal nimi navrhnuté dokazovanie v celom rozsahu, nakoľko dovtedy vykonané dokazovanie postačovalo pre vyslovenie záveru o neplatnosti uznesení výročnej členskej schôdze z 30. júna 2017. Z vykonaného dokazovania, aj s prihliadnutím na právoplatne skončené konanie, vedené pod sp. zn. 9C/60/2016, kde prebehlo odvolacie aj dovolacie konanie, mal súd prvej inštancie za to, že žalobca 2/ ako člen družstva nebol pozvaný na výročnú členskú schôdzu a z toho dôvodu bolo možné vysloviť, že prijaté uznesenia sú neplatné, pričom vykonanie ďalšieho dokazovania by bolo nehospodárne. Súd prvej inštancie zaujal stanovisko, že v tomto konaní nebol priestor na riešenie ďalších, žalobcami požadovaných otázok a otázka členstva u žalovaného tak mala byť riešená v samostatnom konaní v rámci určovacej žaloby.

9. Záverom súd prvej inštancie skonštatoval, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba žalobcov 2/, 4/ a 5/ je dôvodná, a preto jej vyhovel a žalobu žalobcov 1/, 3/ a 7/ z titulu nedostatku aktívnej legitímácie zamietol. Vzhľadom na späťvzatie žaloby žalobkyňou 6/ prvoinštančný súd konanie o jej žalobe zastavil a keďže dôvodom späťvzatia žaloby bola dohoda medzi ňou a žalovaným o ukončení členstva a navyše žiadna z týchto strán trovy nežiadala, súd ich nepriznal vo vzťahu medzi žalobkyňou 6/ a žalovaným.

10. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že úspešným žalobcom 2/, 4/ a 5/ priznal právo na náhradu trov konania vo výške 100 % a neúspešným žalobcom 1/, 3/ a 7/ uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 100 %.

11. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov 1/, 3/ a 7/ proti rozsudku súdu prvej inštancie rozsudkom č. k. 2Cob/44/2024-387 z 24. októbra 2024 (ďalej aj „rozsudok odvolacieho súdu“) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o zamietnutí žaloby žalobcov 1/, 3/ a 7/ vo výroku V., o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcami 1/, 3/ a 7/ a žalovaným. Zároveň odvolací súd priznal žalovanému proti žalobcom 1/, 3/ a 7/ právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

12. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd odvolanie žalobcov 1/, 3/ a 7/ prejednal a dospel k záveru, že nie je dôvodné, nakoľko nimi tvrdené odvolacie dôvody nie sú naplnené. Odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia jasne, stručne a zrozumiteľne vysvetlil, z ktorých vykonaných dôkazov vychádzal, ako vykonané dôkazy hodnotil, ktoré skutočnosti považoval za nesporné a aké úvahy ho viedli k rozhodnutiu vo veci, a teda sa vysporiadal so všetkými pre správne rozhodnutie dôležitými skutočnosťami i námietkami strán sporu. Podľa odvolacieho súdu, pokiaľ žalobcovia 1/, 3/ a 7/ vzniesli námietky k odôvodneniu rozhodnutia súdu

prvej inštancie a namietali aj porušenie ich práva na spravodlivý proces spojené s právom na riadne odôvodnenie rozhodnutia, v skutočnosti tým vyjadrili nesúhlas s výsledkom sporu a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, a teda ich námietky sa týkali skutkového a právneho posúdenia veci súdom. Skutočnosť, že žalobcovia 1/, 3/ a 7/ majú odlišný právny názor než súd prvej inštancie však nedokazuje vadu a nezakladá uplatnený odvolací dôvod. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie v napádanom výroku II. a V., pričom rozsudok aj náležite odôvodnil a neboli zistené žiadne porušenia procesných práv ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a skonštatoval správnosť jeho dôvodov.

13. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu odvolací súd uviedol, že predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý zamietol žalobu žalobcov 1/, 3/ a 7/ z dôvodu, že títo v spore neunesli dôkazné bremeno o ich členstve v žalovanom družstve, keďže podľa § 242 Obchodného zákonníka iba člen družstva sa môže na súde úspešne domáhať neplatnosti uznesenia členskej schôdze. Podľa odvolacieho súdu prvoinštančný súd správne poukázal, že žalobcovia 1/, 3/ a 7/ ani neuviedli, kedy presne sa mali stať členmi družstva, nepredložili žiadosť o prijatie za člena družstva, ani rozhodnutie predstavenstva o prijatí za člena družstva a rovnako nepreukázali, že vložili základný členský vklad. Aj odvolací súd tieto dôkazy považoval za tak zásadné, že by nimi mal disponovať každý člen družstva nielen počas trvania členstva, ale aj po zániku jeho členstva v družstve. V zhode s názorom súdu prvej inštancie, aj odvolací súd mal za to, že povinnosť preukázať členstvo žalobcov 1/, 3/ a 7/ v družstve nemožno preniesť na žalovaného, keďže ten ho od počiatku popieral, z čoho vyplýva, že bremeno tvrdenia a dôkazu o členstve žalobcov 1/, 3/ a 7/ zaťažovalo práve ich. Odvolací súd preto dospel k záveru, že žalobcovia 1/, 3/ a 7/ neunesli dôkazné bremeno, keď nepreukázali svoje členstvo v družstve, z ktorého vyplýva právo podať návrh na vyslovenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze. Vo vzťahu k odkazovanému právoplatne skončenému konaniu vedenému na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 4Cb/23/2015, v ktorom žalovaný netrval na skôr vznesenej námietke nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu 1/, odvolací súd uviedol, že aktívnu legitimáciu žalobcov musí súd zisťovať osobitne v každom konaní, nakoľko táto otázka v inom konaní nemusí zodpovedať okolnostiam prejednávanej veci. Odvolací súd zhrnul, že nakoľko žalobcovia 1/, 3/ a 7/ nepreukázali, že sú členmi družstva, neboli oprávnení napadnúť uznesenia prijaté na náhradnej členskej schôdzi žalovaného družstva žalobou o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze podľa § 242 Obchodného zákonníka, keďže toto právo patrí výlučne členom družstva.

14. Pokiaľ súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcu 2/ dôvodiac, že tento pôsobil ako člen predstavenstva žalovaného, odvolací súd zdôraznil, že odvolanie vo vzťahu k tomuto žalobcovi podané nebolo, preto nemohlo byť predmetom odvolacieho prieskumu hodnotenie dokazovania súvisiaceho s ním. Odvolací súd tiež poukázal na rozpornosť skutkových tvrdení žalobcov 1/, 3/ a 7/, ktorí v priebehu konania na súde prvej inštancie uvádzali, že žalobca 1/ bol členom pracovnej komisie členskej schôdze, pričom v odvolaní uvádzali, že bol členom volebnej komisie členskej schôdze, avšak v konaní nebolo preukázané, že vôbec išlo o členstvo v orgáne družstva podľa § 237 Obchodného zákonníka. Odvolací súd vyhodnotil ako dôvodnú odvoláciu námietku žalobcov 1/, 3/ a 7/, že zo zoznamu členov družstva k 30. decembru 2015 vyplýva, že žalobca 7/ je v ňom uvedený pod poradovým číslom 115, avšak samotné nesprávne skutkové zistenie súdu prvej inštancie, že podľa uvedeného zoznamu žalobca 7/ nie je evidovaný ako člen družstva, nemá žiaden vplyv na vecnú správnosť zamietajúceho rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobcovi 7/, keďže vychádzajúc z platnej právnej úpravy, ktorá stanovuje predpoklady a podmienky vzniku členstva v družstve (§ 227 Obchodného zákonníka), existenciu členstva v družstve nemožno vyvodzovať iba zo skutočností, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzí, vykonáva hlasovacie práva a samotné družstvo sa k nemu správa ako k členovi družstva (vedie ho v zozname členov a pozýva ho na členské schôdze), a to bez súčasného preukázania prihlášky o členstvo, rozhodnutia o prijatí za člena a zaplataenia členského vkladu (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/47/2022 z 22. marca 2023). Záverom sa odvolací súd stotožnil s názorom prvoinštančného súdu, že žalobcami 1/, 3/, a 7/ navrhnuté dokazovanie, a to aj v konaní na odvolacom

súde, bolo neúčelné, a teda nadbytočné, keďže nebolo spôsobilé preukázať existenciu členstva žalobcu 1/, 3/ a 7/ v žalovanom družstve, a to aj s poukazom na závery uvedené vo vyššie zmienenom rozsudku Najvyššieho súdu SR v obdobnej veci, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na ktoré odkázal. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o zamietnutí žaloby žalobcu 1/, 3/ a 7/ a výroku V. o trovách konania, ktorým žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal voči neúspešným žalobcom 1/, 3/ a 7/ nárok na plnú náhradu trov konania, ako vecne správny potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že v odvolaní úspešnému žalovanému priznal voči neúspešným žalobcom 1/, 3/ a 7/ plnú náhradu trov odvolacieho konania.

15. Žalobcovia 1/ a 3/ (ďalej aj „dovolatelia“) podali proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, a to každý v časti, v ktorej odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby vo vzťahu k nemu a taktiež voči výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým priznal žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu vo vzťahu k nemu. Dovolatelia navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušil, alternatívne žiadali, aby rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zmenil tak, že vo vzťahu k žalobcom 1/ a 3/ vyhovie žalobe a určí, že všetky uznesenia napádanej výročnej členskej schôdze družstva z 30. júna 2017 sú neplatné a prizná žalobcom 1/ a 3/ plnú náhradu trov konania a právo na náhradu trov dovolacieho konania. Zároveň dovolatelia navrhli, aby najvyšší súd vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v právnych a skutkových okolnostiach prejednávanej veci, odložil právoplatnosť rozsudku odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti z dôvodu, aby súd prvej inštancie v konaní nepokračoval a nepriznal žalovanému trovy vo vzťahu k žalobcom.

16. Prípustnosť dovolania žalobcovia 1/ a 3/ odôvodnili tým, že rozsudok odvolacieho súdu trpí vadou zmätočnosti uvedenou v § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu dovolatelia uviedli, že odôvodnenie napádaného rozsudku odvolacieho súdu nereaguje na ich zásadné tvrdenia a neobsahuje vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Žalobcovia 1/ a 3/ sa stali členmi žalovaného družstva na základe podanej prihlášky a jej prijatia, vrátane splnenia (splatenia) vstupnej vkladovej povinnosti. V priebehu celého konania dovolatelia navrhovanými dôkazmi preukazovali pravdivosť tvrdenia o ich členstve v družstve, čoho dôkazom sú napríklad prezenčné listiny z členských schôdz žalovaného. Voľba žalobcu 1/ za člena volebnej komisie členskej schôdze žalovaného preukazuje členstvo žalobcu 1/ v žalovanom družstve obdobne, ako to stačilo odvolaciemu Krajskému súdu v Košiciach v rozsudku č. k. 6Co/114/2021-621 z 15. februára 2022, kde odvolací súd pri žalobcovi 2/ nevyžadoval preukázanie prihlášky do družstva, potvrdenie predstavenstva o jeho prijatí a ani žiaden iný dôkaz preukazujúci vznik členstva, nakoľko do orgánu družstva môže byť volený iba člen družstva. Ak by žalobca 1/ nebol členom družstva, nemohol by byť ani on volený do orgánu družstva, a to ani do volebnej komisie členskej schôdze žalovaného. Odvolací súd podľa dovolateľov vyhodnotil predložené dôkazy svojvoľne a mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov. Ďalej dovolatelia odvolaciemu súdu vytýkali, že v rámci svojho rozhodnutia neposkytol adekvátnu odpoveď na nimi uplatnené odvolacie námietky, ale poskytol len neuspokojivé vysvetlenie, že skutočnosť, že žalobcovia boli pozývaní na členské schôdze v roku 2007 a 2008, nie je dôkazom o ich členstve v žalovanom družstve alebo že u žalobcu 1/ ani nebolo preukázané, že vôbec išlo o členstvo v orgáne družstva podľa § 237 Obchodného zákonníka. Podľa dovolateľov odvolací súd nevykonal zásadné navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a to najmä prezenčnú listinu z členskej schôdze žalovaného z 26. júna 2015, z ktorej vyplýva, že žalovaný zapísal žalobcov 1/, 3/ a 7/ do prezenčnej listiny ako členov družstva s právom účasti na členskej schôdzi družstva.

17. Dovolatelia, okrem vyššie uvedenej vady zmätočnosti, dovolanie voči rozsudku odvolacieho súdu odôvodnili aj odkazom na § 421 ods. 1 písm. b) CSP majúci za to, že rozsudok odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu dovolatelia vidia v tom, že

odvolací súd nesprávne vyhodnotil skutkové okolnosti, ktoré preukazujú členstvo v družstve. Odvolací súd podľa dovolateľov nesprávne posúdil existenciu členstva v družstve, keď za dôkaz členstva v družstve podľa neho možno považovať len žiadosť o prijatie za člena družstva, rozhodnutie predstavenstva o prijatí za člena družstva alebo preukázanie vloženia základného členského vkladu. Dovolatelia právnú otázku, doposiaľ neriešenú v praxi dovolacieho súdu vymedzili nasledovne „Či existenciu členstva v družstve možno vyvodzovať zo skutočnosti, že určitej osobe je zo strany družstva reagované na námietky voči uzneseniam členskej schôdzy družstva ako členovi družstva, určitá osoba je pozvaná na členskú schôdzu družstva, zapísaná do prezenčnej listiny ako člen družstva a následne členskou schôdzou zvolená za člena pracovnej komisie - volebnej komisie členskej schôdzy družstva, bez súčasného preukázania žiadosti o prijatie za člena družstva, rozhodnutia predstavenstva o prijatí za člena družstva alebo preukázania vloženia základného členského vkladu?“ Dovolatelia označili ako právnú otázku riešenú odvolacím súdom, ktorej právne posúdenie považujú za nesprávne, závery dovolacieho súdu ohľadom určenia, čo môže a čo nemôže byť dôkazom na preukázanie členstva v družstve, keď podľa dovolacieho súdu môže byť dôkazom len žiadosť (prihláška) za člena družstva, rozhodnutie predstavenstva o prijatí za člena družstva a preukázanie vloženia základného členského vkladu. Záverom dovolatelia uviedli, že odvolací súd nesprávne interpretuje a odlišuje pojem pracovná a volebná komisia členskej schôdzy, pričom je to to isté a jedná sa o pomocný orgán členskej schôdzy, do ktorého môže byť volený iba člen družstva tak, ako to je obdobne s členstvom v predstavenstve.

18. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcov 1/ a 3/ nevyjadril.

19. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podali žalobcovia 1/ a 3/ včas, v rozsahu, v akom bolo napadnuté rozhodnutie vydané v neprospech každého z nich (§ 424 CSP), obaja zastúpení advokátskou kanceláriou podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie dovolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov 1/ a 3/ je v časti oboch uplatnených dovolacích dôvodov potrebné ako neprípustné odmietnuť.

20. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu dovolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

21. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu dovolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu dovolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie dovolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

23. Podľa § 431 ods. 1, ods. 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

24. Podľa § 432 ods. 1, ods. 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

25. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným, sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k vecnému prejednaniu dovolania musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania, ktoré vyplývajú z § 420, resp. § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a aby tieto dôvody

boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431, resp. § 432 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí výlučne do právomoci dovolacieho súdu.

26. V posudzovanom prípade dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania najskôr z ustanovenia § 420 písm. f) CSP majú za to, že im súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolatelia namietali predovšetkým skutočnosť, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu neposkytol adekvátnu odpoveď na zásadné tvrdenia uplatnené v rámci odvolacích námietok, a teda neobsahuje vysvetlenie zásadných dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Zároveň dovolatelia odvolaciemu súdu vytýkali, že jednak nevykonali zásadné navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a navyše vykonané dôkazy vyhodnotil svojvoľne mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov.

27. Relevantnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Teda, intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu musí dosahovať mieru, resp. intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, hodnoteným dôkazom a ani právo na to, aby strana sporu bola pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04, IV. ÚS 22/04).

28. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07).

29. Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vyplýva, že riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07).

30. Po preskúmaní veci najvyšší súd zaujal stanovisko, že nezistil žiadne závažné procesné pochybenie odvolacieho súdu, ktorým by odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP alebo práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Vo vzťahu k dovolateľom uplatnenej dovolacej námietke, týkajúcej sa neposkytnutia dostatočnej odpovede na nimi uplatnené odvolacie námietky, odvolací súd poukazuje na odseky 42 a 44 až 61 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorých sa odvolací súd zrozumiteľne a v dostatočnom rozsahu vysporiadal so všetkými tvrdeniami žalobcov 1/, 3/ a 7/, ktoré uplatnili v rámci odvolacích dôvodov, pričom podľa najvyššieho súdu k nim zaujal jasné, logické a relevantné zdôvodnenie. Závery aj vysvetlenia odvolacieho súdu v dovolaní napadnutom rozsudku považuje najvyšší súd za pochopiteľné a dostatočné pre odôvodnenie ním prijatého záveru. Podľa názoru najvyššieho súdu, odôvodnenie

rozhodnutia odvolacieho súdu, opierajúce sa v podstatnej časti o odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdnych rozhodnutí. Na okraj najvyšší súd podotýka, že právo na spravodlivý proces nezahŕňa právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi. S poukazom na uvedené konštatuje dovolací súd, že dôvodom podaného dovolania žalobcov 1/ a 3/ je fakticky ich nesúhlas s právnym názorom vo veci konajúcich súdov, čo ako už bolo zmienené, podľa judikatúry ústavného súdu, nezakladá porušenie práva na spravodlivý proces.

31. V súvislosti s dovolacou námietkou, ktorej podstatou bol nesúhlas dovolateľov jednak s nevykonaním nimi navrhnutých dôkazov odvolacím súdom a taktiež nesúhlas so spôsobom hodnotenia vykonaných dôkazov konajúcimi súdmi, najvyšší súd odkazuje na odseky 43. a 62. až 64. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorých odvolací súd zreteľne vysvetlil, prečo považoval postup súdu prvej inštancie, keď nevykonával dovolateľmi navrhnuté dokazovanie, za správny a prečo sa s ním stotožnil aj pri nevykonaní navrhnutého dokazovania v rámci odvolacieho konania. V súvislosti s námietkou smerujúcou k nesprávnemu hodnoteniu vykonaných dôkazov konajúcimi súdmi, na tomto mieste dovolací súd poukazuje na právne záväzné stanovisko prijaté uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo/2/2019, v zmysle ktorého, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné. V súvislosti s preskúvaním hodnotenia dôkazov dovolací súd poznamenáva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je určené na prehodnotenie dokazovania (sp. zn. 1Cdo/145/2020). V rámci tohto dôvodu prípustnosti dovolania je však najvyšší súd oprávnený preskúmať logickú, funkčnú a teleologickú konzistentnosť hodnotenia dôkazov ako súčasť posudzovania práva na spravodlivý proces (III. ÚS 104/2022 z 23. júna 2022). Preskúmaním hodnotenia dôkazov vo vyššie uvedených intenciách najvyšší súd konštatuje, že odvolací súd nevyhodnotil dôkazy svojvoľne a mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov spôsobom, aby tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, z čoho vyplýva, že kontrolou hodnotenia dôkazov odvolacím súdom nebolo zistené porušenie práva na spravodlivý proces. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípade sa dožadovaním ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

32. Pre úplnosť najvyšší súd dopĺňa, že proti rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobcovi 2/ nebolo podané odvolanie, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa žalobcu 2/ v rámci odvolania neposudzoval. Nakoľko hodnotenie dokazovania vo vzťahu k žalobcovi 2/ nebolo predmetom prieskumu odvolacím súdom na základe odvolania, nemôže byť v dôsledku toho predmetom ani dovolacieho prieskumu najvyšším súdom.

33. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam dospel najvyšší súd k záveru, že vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolatelia neuviedli taký nesprávny procesný postup súdu, ktorý by im znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces, a teda, v posudzovanom prípade nebol dovolací dôvod spočívajúci vo vade zmätočnosti podľa zmieneného ustanovenia daný.

34. V rámci dovolania žalobcovia 1/ a 3/ uplatnili aj dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Predpokladom konštatácie prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia najvyšším súdom je, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, od ktorej vyriešenia záviselo a na ktorej posúdení založil odvolací súd svoje rozhodnutie, dovolací súd ako najvyššia súdna autorita v rámci svojej činnosti doposiaľ neposudzoval, a teda ohľadom dovolateľom nastolenej otázky nedošlo k prijatiu takého právneho stanoviska, ktorým by bola ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu.

35. Z dovolania vyplýva, že dovolatelia namietajú právny názor odvolacieho súdu, v zmysle ktorého je možné členstvo v družstve preukázať len žiadosťou (prihláškou) za člena družstva, rozhodnutím

predstavenstva o prijatí za člena družstva alebo preukázaním vloženia (splatenia) základného členského vkladu. Z uvedeného je zrejmé, že dovolatelia namietajú, že odvolací súd nesprávne identifikoval a posúdil skutkové okolnosti, ktorými je podľa neho možné preukázať členstvo v družstve, čo následne viedlo k jeho nesprávnemu záveru o absencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcov 1/ a 3/ v prejednávacom prípade. Podľa dovolateľov mal odvolací súd členstvo žalobcov 1/ a 3/ v žalovanom družstve odvodit' zo skutočností, že s nimi žalované družstvo konalo ako s členmi družstva, zúčastňovali sa členských schôdzí a vykonávali na členských schôdzach hlasovacie práva a v dôsledku toho následne dospieť k záveru o ich aktívnej vecnej legitímácii na podanie návrhu na určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze. Dovolacie námietky v tejto časti tak podľa najvyššieho súdu nesmerujú voči skutkovým zisteniam, ale voči postupu odvolacieho súdu, ktorý podľa dovolateľov skutkové zistenia nesprávne právne posúdil a vyvodil tak z nich nesprávne právne závery. Dovolatelia tvrdia, že odvolací súd nesprávne právne posúdil existenciu členstva v družstve, keď mal za to, že dôkazom na preukázanie existencie členstva v družstve môže byť iba žiadosť (prihláška) za člena družstva, ďalej rozhodnutie predstavenstva o prijatí za člena družstva a preukázanie vloženia (splatenia) základného členského vkladu. S takýmto právnym názorom odvolacieho súdu dovolatelia nesúhlasia, keďže majú za to, že existenciu členstva v družstve možno vyvodzovať aj zo skutočností, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzí, vykonáva na nich hlasovacie práva a aj samotné družstvo s ňou jedná ako s členom družstva napríklad tým, že ho vedie v zozname členov a pozýva ho na členské schôdze.

36. Pre dovolanie prípustné podľa § 421 CSP platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdený dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

37. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá zároveň v rámci rozhodovacej praxe odvolacieho súdu doposiaľ nebola vyriešená.

38. V súvislosti s dovolateľmi predloženou právnou otázkou, a teda „Či existenciu členstva v družstve možno vyvodzovať zo skutočností, že určitej osobe je zo strany družstva reagované na námietky voči uzneseniam členskej schôdze družstva ako členovi družstva, určitá osoba je pozvaná na členskú schôdzu družstva, zapísaná do prezenčnej listiny ako člen družstva a následne členskou schôdzou zvolená za člena pracovnej komisie - volebnej komisie členskej schôdze družstva, bez súčasného preukázania žiadosti o prijatie za člena družstva, rozhodnutia predstavenstva o prijatí za člena družstva alebo preukázania vloženia základného členského vkladu?“, upriamuje dovolací súd pozornosť na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/47/2022 z 22. marca 2023, ktoré rozhodnutie bolo publikované ako judikát v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2023 pod R 50/2023. V tomto rozhodnutí najvyšší súd posudzoval v podstate dovolateľmi formulovanú právnu otázku, keďže predmetom dovolacieho prieskumu v zmienenom prípade bola

skutkovo a právne takmer totožná vec. Najvyšší súd v odkazovanom rozhodnutí dospel k záväznému právnomu stanovisku, ktoré priamo odpovedá aj na dovolateľmi formulovanú právnu otázku v prejednávanej veci, keďže posudzoval, či existenciu členstva v družstve možno vyvodzovať zo skutočností, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzí, vykonáva hlasovacie práva a samotné družstvo sa k nemu správa ako k členovi družstva (vedie ho v zozname členov a pozýva ho na členské schôdze), a to bez súčasného preukázania existencie žiadosti o členstvo, rozhodnutia o prijatí za člena a zaplatenia členského vkladu.

39. V odseku 46 odôvodnenia zmieneného rozhodnutia najvyšší súd uviedol, že „V súvislosti s riešením nastolenej otázky je podľa mienky dovolacieho súdu potrebné vychádzať aj zo skutočností, ktorá je špecifikom pri zakladaní samotného družstva, a to, že na to, aby fyzická alebo právnická osoba mohla hlasovať na ustanovujúcej členskej schôdzi družstva o zakladateľských dokumentoch, musí pred ustanovujúcou členskou schôdzou podať prihlášku do družstva (§ 224 ods. 3 Obchodného zákonníka). Iba osoby, ktoré pred ustanovujúcou schôdzou alebo na nej pred hlasovaním o zakladateľských dokumentoch podali prihlášku, tak možno považovať za zakladateľov družstva. V súlade s touto koncepciou, teda že za zakladateľa družstva možno považovať osobu, ktorá podala prihlášku do družstva, je upravený v § 227 ods. 2 psím. b) Obchodného zákonníka aj vznik členstva za trvania družstva, a to tak, že členstvo za trvania družstva vzniká na základe písomnej členskej prihlášky.“

40. Odpoveď na dovolateľmi formulovanú právnu otázku vyplýva z odseku 47. odôvodnenia predmetného rozhodnutia, kde najvyšší súd právne ustálil, že „existenciu členstva v družstve nemožno vyvodzovať iba zo skutočností, že určitá osoba sa zúčastňuje členských schôdzí, vykonáva hlasovacie práva a samotné družstvo sa k nemu správa ako k členovi družstva (vedie ho v zozname členov a pozýva ho na členské schôdze), a to bez súčasného preukázania prihlášky o členstvo, rozhodnutia o prijatí za člena a zaplatenia členského vkladu.“ I keď dovolatelia v tu posudzovanom prípade formulovali právnu otázku slovným vyjadrením čiastočne rozdielne od otázky formulovanej v odkazovanom rozhodnutí najvyššieho súdu, zaujal dovolací súd názor, že s prihliadnutím na zmysel predloženej otázky sa jedná o rovnakú právnu otázku, len vyjadrenú inými slovami.

41. Na tomto mieste dovolací súd zároveň poukazuje aj na skutočnosť, že odkazovaný rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/47/2022 z 22. marca 2023 bol predmetom aj ústavnoprávneho prieskumu pred ústavným súdom na základe ústavnej sťažnosti dovolateľov, ktorí v zmienenom konaní vystupovali ako žalobcovia 1/ a 4/. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 359/2023-19 z 13. júla 2023 ústavnú sťažnosť (tu dovolateľov) odmietol, pričom z odôvodnenia jeho rozhodnutia (odsekov 11. a 12.) vyplýva, že ústavná sťažnosť len zreprodukovala argumentáciu dovolateľov z konania pred všeobecnými súdmi, keďže opakovane trvajú na tom, že podali členské prihlášky (čo žalobca 1/ potvrdil čestným vyhlásením) a zaplatili členské vklady. Podľa ústavného súdu k tomu konajúce súdy jasne a zrozumiteľne uviedli, že sú to len dôkazmi nepreukázané tvrdenia, s čím ústavný súd súhlasil. Ústavný súd uviedol, že najvyšší súd sa vysporiadal aj s námietkou o nespravodlivosti rozhodnutia odvolacieho súdu keď skonštatoval, že správnosť právneho záveru o existencii členstva iného žalobcu len preto, že bol členom predstavenstva, pre nepodanie dovolania oprávneným subjektom preskúmať nemohol.

42. Ústavný súd vo svojom uznesení vyslovil, že súdy sa dostatočne rozumne vysporiadali aj s iným konaním, v ktorom bol dovolateľ (D. L.) ako žalobca proti družstvu o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze úspešný keď uviedli, že súd musí v každom konaní osobitne skúmať vecnú legitimitáciu. To platí o to viac, že v predchádzajúcom konaní súd neposudzoval existenciu členstva tohto žalobcu v družstve, ale žalobe vyhovel len preto, že družstvo uznalo neplatnosť uznesení pre neuznávaniaschopnosť schôdze. Konajúce súdy sa tak podľa ústavného súdu vysporiadali aj s medzi stranami nespornými skutočnosťami, že družstvo s dovolateľmi dlhoročne konalo ako s členmi, keďže k tomu uviedli, že len z toho, že s nimi družstvo konalo ako s členmi, nemožno vyvodiť vznik členstva v družstve, keď zákonné podmienky vzniku členstva sú jasne vymedzené. K tvrdeniu dovolateľov, že zoznam členov družstva z roku 2015 nie je súladný s realitou, ústavný súd uviedol, že to, koho družstvo pozýva na členské schôdze po februári 2016, nemá súvis s predmetom sporu. Podľa názoru ústavného súdu sa dovolatelia nechcú stotožniť s nie skutkovým, ale právnym záverom, že len tieto skutočnosti

nespôsobujú vznik členstva v družstve. Záverom ústavný súd posúdil názor najvyššieho súdu, v zmysle ktorého existenciu členstva v družstve nemožno vyvodíť z toho, že družstvo dlhodobo s osobami ako členmi koná, ako bez právneho omylu.

43. Reflektujúc na záväzný právny názor najvyššieho súdu, vyjadrený vo vyššie zmienenom rozhodnutí, ktorého závery sú nepochybne aplikovateľné aj v prejednávanej veci, dovolací súd i v tomto prípade zaujal stanovisko, že súdy nižšej inštancie dospeli k správne právnemu záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcov 1/ a 3/ na podanie žaloby o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze podľa § 242 Obchodného zákonníka. Dovolatelia síce v podanom dovolaní vymedzili relevantnú právnu otázku, majú za to, že doposiaľ nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, ako však vyplýva z vyššie uvedených citovaných rozhodnutí, dovolateľmi predložená právna otázka uvedené kritérium nespĺňa, keďže v rámci ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bola vyriešená, v dôsledku čoho nebola spôsobilá založiť v danom prípade prípustnosť dovolania v zmysle vymedzeného dovolacieho dôvodu.

44. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že nebolo zistené splnenie podmienok prípustnosti dovolania podaného dovolateľmi z dôvodov vyvodzovaných z § 420 písm. f) CSP (vady zmätočnosti), ako ani z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (vada nesprávneho právneho posúdenia veci). Preto dovolací súd dovolanie žalobcov 1/ a 3/ v celom rozsahu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP bez toho, aby sa zaoberal posúdením veci vo vecno-právnej rovine.

45. Vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd pri oboch uplatnených dovolaciach dôvodoch konštatoval ich neprípustnosť, nerozhodoval osobitne o návrhu dovolateľov na odklad právoplatnosti rozsudku dovolacieho súdu podľa § 444 ods. 2 CSP.

46. V dovolacom konaní bol úspešným účastníkom žalovaný, preto mu proti žalobcom 1/ a 3/ ako dovolateľom vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

47. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.